

Polska bibliografia Tertuliana za lata 1998-2023

Bibliography of Polish Publications on Tertullian 1998-2023

Ks. Marcin Wysocki¹

Bibliografia jest kontynuacją: K. Obrycki, *Polska bibliografia Tertuliana za lata 1982-1997*, CT 68/2 (1998) s. 109-112.

1. Tłumaczenia (Stawiszyński³ 17105-17524)

- O bałwochwalstwie*, tł. K. Obrycki, PSP 65, Warszawa 2007, s. 127-151; tł. A. Strzelecka, POK 28, Poznań 2005, s. 71-110.
- O jednożeństwie*, tł. E. Stanuła, PSP 65, Warszawa 2007, s. 59-82.
- O noszeniu zasłony przez dziewice*, tł. K. Obrycki, PSP 65, Warszawa 2007, s. 85-103.
- O płaszczu*, tł. S. Kalinkowski, PSP 65, Warszawa 2007, s. 251-262.
- O poście przeciw psychikom*, tł. E. Stanuła, PSP 65, Warszawa 2007, s. 177-196.
- O strojeniu się kobiet*, tł. D. Sutryk, PSP 65, Warszawa 2007, s. 33-56.
- O świadectwie duszy*, tł. W. Kania, w: *Świadkowie naszej tradycji. Pisma Ojców Kościoła*, red. J. Królikowski – Ł. Wilczura, Głos Tradycji 1 – Seria nowa, Tarnów 2000, s. 63-71.
- O ucieczce podczas prześladowań*, tł. T. Kołosowski, PSP 65, Warszawa 2007, s. 155-174.
- O widowiskach*, tł. W. Myszor, PSP 5, Warszawa 1970, s. 79-113; tł. S. Naskręt, POK 28, Poznań 2005, s. 21-57.
- O wieńcu*, tł. T. Skibiński, PSP 65, Warszawa 2007, s. 107-124.
- O wstydlivości*, tł. K. Obrycki, PSP 65, Warszawa 2007, s. 199-248.
- Przeciwko Hermogenesowi*, tł. A.M. Filipowicz, w: A.M. Filipowicz, *Tertulian przeciwko Hermogenesowi, czyli spór o stworzenie świata*, Warszawa 2018, s. 139-209.

¹ Ks. dr hab. Marcin Wysocki, prof. KUL, Katedra Patrologii Greckiej i Łacińskiej, Sekcja Historii Kościoła i Patrologii, Wydział Teologii, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Polska; e-mail: marcin.wysocki@kul.lublin.pl; ORCID: 0000-0001-5448-5566.

2. Studia

2.1. Hasła encyklopedyczne i słownikowe

- Tertulian*, w: *Nowy Słownik Wczesnochrześcijańskiego Piśmiennictwa*, red. M. Starowieyski – J.M. Szymusiak, Poznań 2018, s. 938-948.
- Wysocki M., *Tertulian*, w: *Encyklopedia Katolicka*, t. 19, Lublin 2014, k. 731-735.
- Szram M., *Tertulian*, w: *Powszechna Encyklopedia Filozofii*, t. 9, Lublin 2008, s. 448-451.
- Stawiszyński W., *Bibliografia patrystyczna 1901-2016. Polskie tłumaczenia tekstów starochrześcijańskich pierwszego tysiąclecia*, Kraków 2017, 17105-17524.

2.2. Monografie i artykuły

- Czapiga T., *Obrona chrześcijaństwa w dziele „Przeciw Marcjonowi” Tertuliana*, „Prezbiterium. Pismo urzędowe Archidiecezji Szczecińsko-Kołobrzeskiej” 1-3 (1998) s. 33-47.
- Nakonieczny R., *Zależność literacka traktatu „De Dominica oratione” św. Cypriana od „De oratione” Tertuliana*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 31 (1998) s. 339-350.
- Strękowski S., *Wolność Boga według Tertuliana*, „Studia Teologiczne Białystok-Drohiczyn-Łomża” 16 (1998) s. 185-201.
- Turek W., *Seneka w pismach Tertuliana i Cypriana*, w: *Ojcowie Kościoła wobec filozofii i kultury klasycznej. Zagadnienia wybrane*, red. F. Drączkowski – J. Pałucki – M. Szram, Lublin 1998, s. 71-87.
- Pawłowska B., *Ideał kobiety u Tertuliana*, w: *Partnerka, matka, opiekunka. Status kobiety w starożytności i średniowieczu*, red. J. Jundziłł, Bydgoszcz 1999, s. 209-222.
- Grześkowiak H., *Chrystus jako podstawa moralności chrześcijańskiej w pismach Tertuliana*, Poznań 1999.
- Krykowski J., *Pokuta jako podstawa życia chrześcijańskiego w nauczaniu Tertuliana i Cypriana z Kartaginy*, „Studia Lovicensis” 1 (1999) s. 24-46.
- Krykowski J., *Alcuni aspetti della catechesi sulla preghiera in Tertulliano e in Cipriano*, „Warszawskie Studia Teologiczne” 12/1 (1999) s. 91-108.
- Krykowski J., *L'eredità di Tertulliano e di Cipriano nel 4 secolo*, „Studia Lovicensis” 2 (2000) s. 167-181.
- Lewandowski G., *Polemika między Tertulianem a Marcjonem na temat jego nauki o „dwóch Bogach” w świetle „Adversus Marcionem”*, „Studia Gnesnensia” 13 (1999) s. 205-241.
- Turek W., *Tertulian*, OŻ 15, Kraków 1999.
- Gacia T., *Agonistyka jako „topos” w pismach Tertuliana*, „Vox Patrum” 38/39 (2000) s. 415-426.

- Strękowski S., *Pierwsza lacińska terminologia teologii wcielenia u Tertuliana*, „Vox Patrum” 38-39 (2000) s. 93-105.
- Wróbel Z., „*De patientia*” *Quinti Septimi Florentis Tertulliani: zagadnienie genezy, rodzaju literackiego i kompozycji*, „Studia Włocławskie” 3 (2000) s. 323-333.
- Czyżewski B., *L'Eucharistie dans l'Eglise de Carthage au IIIe siècle selon Tertullien et saint Cyprien*, „Theologia Bogoslovie” 2 (2001) s. 29-36 = „Colloquia Theologica Adalbertina. Biblica, Patristica et Historica” 1 (2001) s. 83-90.
- Krykowski J., *Il richiamo alla conversione negli scritti di Tertulliano*, „Warszawskie Studia Teologiczne” 14 (2001) s. 81-96.
- Obrycki K., *Rzymskie pojęcie paterfamilias w koncepcji Boga a Tertuliana*, w: *Bóg Ojciec i przełom wieków w myśli patrystycznej*, red. J. Naumowicz – I. Salamonicz-Górska – S. Strękowski, SACH 15, Warszawa 2001, s. 42-50.
- Strękowski S., *Wolność człowieka w aspekcie moralnym i ascetycznym według Tertuliana: uwagi literackie*, „Saeculum Christianum” 1 (2001) s. 15-22.
- Strękowski S., *Imperium Rzymskie w koncepcjach historiozoficznych Tertuliana*, w: *Bóg Ojciec i przełom wieków w myśli patrystycznej*, red. J. Naumowicz – I. Salamonicz-Górska – S. Strękowski, SACH 15, Warszawa 2001, s. 177-190.
- Naumowicz J., *Jak stawać się chrześcijaninem. Aforyzmy Tertuliana*, „Miejsca Święte” 1 (2002) s. 22-23.
- Kołosowski T., „*Ubi tres, ecclesia est, licet laici*”. *Duchowieństwo a laikat we wspólnocie kartagińskiej według Tertuliana*, „Vox Patrum” 42-43 (2002) s. 119-130.
- Stawinoga R., *Tertulian a świat antyczny*, Kraków 2002.
- Strękowski S., *Godność ciała w polemice Tertuliana przeciwko poglądom filozofów greckich na podstawie „De resurrectione mortuorum”*, „Vox Patrum” 42/43 (2002) s. 377-390.
- Mateja L., *Oblicza miłosierdzia. Historyczne uwarunkowania rozwoju doktryny o miłosierdziu. Studium dzieł Tertuliana i świętego Cypriana*, Kraków 2003.
- Mateja L., *Miłosierdzie w kontekście dobroci i cierpliwości w ujęciu Tertuliana*, „Verbum Vitae” 3 (2003) s. 203-212.
- Turek W., „*Uczyńmy człowieka na nasz obraz, podobnego nam*” (Rdz 1,26) w interpretacji Tertuliana, „Vox Patrum” 44/45 (2003) s. 157-169.
- Mateja L., *Sprawiedliwość i miłosierdzie w starożytności: porównanie myśli Seneki i Tertuliana*, „Teologia Polityczna” 1 (2003/2004) s. 140-147.
- Jakielaszek J., *Tertullian, De anima 38.2: On some properties of infinitival clauses in late Latin*, „Angelicum” 81 (2004) s. 29-34.
- Krykowski J., *Problem „Edyktu Kaliksta”*, „Studia Loviciensia” 6 (2004) s. 105-116.
- Wójtowicz A., *Reakcja Tertuliana na współczesną obyczajowość. Kwestia strojów chrześcijańskich kobiet*, „Roczniki Humanistyczne” 52/3 (2004) s. 131-149.
- Zawadzka M., *Kilka uwag o wczesnochrześcijańskiej krytyce rzymskich widowisk (na podstawie „De spectaculis” Tertuliana, „De spectaculis” Nowacjana, „De gubernatione Dei” VI Salwiana z Marsylii)*, „Vox Patrum” 46/47 (2004) s. 433-439.

- Filipowicz A.M., *Poglądy Tertuliana na temat początków życia ludzkiego i aborcji*, „Vox Patrum” 48 (2005) s. 41-54.
- Jakielaszek J., *Tertullian, de anima 4.1 and the sequence of tenses*, „Augustinianum” 45 (2005) s. 47-60.
- Turek W., *Il „De anima” di Tertulliano: la questione della responsabilità morale dell’anima*, w: *Liber Viator. Grandi commentari del pensiero cristiano*, red. T. Rossi, Roma 2005, s. 11-23.
- Tyburowski K., *Moechia i fornicatio jako delicta inremissibilia* w „De pudicitia” Tertuliana, „Studia Sandomierskie” 12/4 (2005) s. 133-144.
- Filipowicz A.M., *Ciało – źródło grzechu czy powód do chwały w świetle poglądów Tertuliana*, „Studia Ecologiae et Bioethicae” 4 (2006) s. 217-239.
- Strękowski S., *La santificazione in Tertulliano*, „Studia Ełckie” 8 (2006) s. 221-243.
- Szram M., *Teoforyczne znaczenia terminu „spiritus”* w „Adversus Praxean” Tertuliana, „Vox Patrum” 49 (2006) s. 633-639.
- Filipowicz A., *Koncepcja duszy w pismach Tertuliana*, Olecko 2007.
- Jakielaszek J., *Strategie tekstowe apologetyki chrześcijańskiej (Tertulian, „Apologetyk” 16)*, „Vox Patrum” 50/51 (2007) s. 307-312.
- Kałużny J.C., *Troska o czystość i świętość Kościoła Zachodniego na przełomie II i III wieku*, w: *Starożytność chrześcijańska. Materiały zebrane*, t. 1, red. J.C. Kałużny, Kraków 2007, s. 93-103.
- Kołosowski T., *Chrześcijanie wobec rzeczywistości ziemskiej. Rygorystyczne stanowisko Tertuliana*, w: *Tertulian. Wybór pism III*, red. T. Kołosowski – I. Salamonowicz-Górska, PSP 65, Warszawa 2007, s. 7-30.
- Łuźniak A., *Życie w czystości w ujęciu Tertuliana*, „Wrocławski Przegląd Teologiczny” 15/1 (2007) s. 195-203.
- Ożóg M., *Tertulian i jego poglądy na sztukę przedstawieniową*, „Vox Patrum” 50/51 (2007) s. 313-318.
- Stępień T., *Chrześcijanie przeciwko filozofii greckiej: uwagi na temat antyfilozoficznych postaw apologetów*, „Warszawskie Studia Teologiczne” 20/1 (2007) s. 103-111.
- Tyburowski K., *Niedziela w myśli Tertuliana*, w: *Lex orandi – lex credendi w okresie patrystycznym*, red. B. Częsz, TPatr 4, Poznań 2007, s. 73-88 = *Niedziela w myśli Tertuliana*, w: *Ecclesiae, Patriae et homini serviens. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Biskupowi Kazimierzowi Górnemu z okazji 70. rocznicy urodzin oraz piętnastolecia posługi pasterskiej w Kościele rzeszowskim*, t. 2, red. E. Białogłowski et al., Rzeszów 2007, s. 287-303.
- Łuźniak A., *Matrimonio, verginità, vedovanza negli scritti di Q.S.F. Tertulliano*, Roma 2008.
- Paczkowski M.C., *Tradycja apostołska w ujęciu Tertuliana*, „Teologia i Człowiek” 12 (2008) s. 53-76.
- Paczkowski M., *Kwestia wolnej woli człowieka w polemice antymarcjońskiej Tertuliana*, w: *Antropologia miejscem spotkania i dialogu międzyreligijnego*, red. G. Kucza –

- G. Wita, *Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach* 45, Katowice 2008, s. 128-143.
- Turek W., „*Conversabatur Deus humane...*” (*Adv. Marc. 2,27,7*): *divinizzazione dell'uomo in Tertulliano?*, „*Augustinianum*” 48 (2008) s. 79-102.
- Wysocki M., *Eschatologiczna nagroda w pismach Tertuliana*, „*Vox Patrum*” 52/2 (2008) s. 1269-1279.
- Filipowicz A.M., *Zagadnienie zła w polemice Tertuliana z Gnozą*, „*Studia Ecologiae et Bioethicae*” 7/2 (2009) s. 39-58.
- Turek W., „*Erunt in carnem unam*”. *Gen 2,24 nell' „Adversus Marcionem” di Tertulliano*, „*Salesianum*” 71 (2009) s. 143-157.
- Turek W., *De locutione „Spes resurrectionis” apud Tertullianum quaedam animadversiones*, „*Latinitas*” 2 (2009) s. 158-165.
- Turek W., *L'influsso di Paolo su Tertulliano nell'evoluzione del concetto di speranza*, w: *Paolo di Tarso. Archeologia – storia – ricezione*, t. 3, red. L. Padovese, Torino 2009, s. 173-193.
- Turek W.J., „*Corpus sumus*”: *w poszukiwaniu właściwej interpretacji tekstu „Apologeticum” 39, 1 Tertuliana*, w: *In Persona Christi. Księga na 80-lecie księdza profesora Czesława S. Bartnika*, red. K. Gózdź, Lublin 2009, s. 159-167.
- Wygralak P., *Życie zawodowe chrześcijan a wierność Chrystusowi: opinia Tertuliana (ok. 220)*, „*Biblia i Ekumenizm*” 4 (2009) s. 131-142.
- Wysocki M., *Maryja w pismach Tertuliana*, „*Salvatoris Mater*” 11/2 (2009) s. 109-135.
- Wysocki M., *Królestwo Boże w myśli pisarzy afrykańskich III w. na przykładzie Tertuliana i św. Cypriana*, w: *Scripturae Lumen, Biblia i jej oddziaływanie*, t. 1: *Ewangelia o Królestwie*, red. A. Paciorek – A. Czaja – A. Tronina, Lublin 2009, s. 391-413.
- Wysocki M., *Godność ciała ludzkiego w dziele Tertuliana „O zmartwychwstaniu ciała” – wybrane fragmenty*, „*Forum Teologiczne*” 10 (2009) s. 215-228.
- Wysocki M., *Zmartwychwstanie ciała według Tertuliana*, „*Verbum Vitae*” 15 (2009) s. 295-324.
- Filipowicz A.M., *Chrześcijaństwo a reinkarnacja i metempsychoza w świetle polemiki Tertuliana z Platonem*, „*Vox Patrum*” 55 (2010) s. 189-212.
- Filipowicz A.M., *Wieczność materii w kontekście polemiki Tertuliana z Hermogenesem*, w: *Ks. Józef Marcei Dołęga – pokorny uczoney, człowiek o wielkim sercu. Księga jubileuszowa*, red. J. Sokołowski, Warszawa – Łomża 2010, s. 99-113.
- Turek W.J., *Od Kościoła charyzmatyczno-duchowego do instytucjonalno-hierarchicznego: Tertulian i Cyprian*, w: *Kościół starożytny – Królestwo Chrystusa i instytucja*, red. F. Drączkowski – J. Pałucki – M. Szram – P. Szczur – M. Wysocki – M. Ziolkowska, Lublin 2010, s. 77-96.
- Wysocki M., *Eschatologia okresu prześladowań na podstawie pism Tertuliana i Cypriana*, Lublin 2010.
- Wysocki M., *List do Rzymian św. Pawła w recepcji Tertuliana*, „*Biblica et Patristica Thoruniensia*” 3 (2010) s. 105-114.

- Bieniek M., *Ideal chrześcijanina w świetle pism Tertuliana*, Kraków 2011.
- Chłopowiec M., *Teologia pokuty u Tertuliana*, w: *Ut vitam habeant: orędzie moralne Ojców Kościoła. Księga Jubileuszowa na 70-lecie urodzin Antoniego Młotka*, red. A. Szafuński, Wrocław 2011, s. 185-195.
- Głogowski Cz., *From Logos to Trinity: Marian Hillar's attempt to describe the evolution of religious beliefs from Pythagoras to Tertullian*, „Dialogue and Universalism” 21/3 (2011) s. 151-160.
- Rączka J., *Czy legendę Tekli ocenowano? Świadectwo Tertuliana o apokryficznych Dziejach Pawła (De baptismo 17,5)*, „U schyłku starożytności” 10 (2011) s. 111-130.
- Turek W.J., *Szafarz chrztu świętego w „De baptismo” Tertuliana*, w: *Katechumenat i inicjacja chrześcijańska w Kościele starożytnym*, red. F. Drączkowski – J. Pałucki – P. Szczur – M. Szram – M. Wysocki – M. Ziółkowska, Lublin 2011, s. 97-110.
- Wysocki M., *Katechumenat i inicjacja chrześcijańska w Afryce rzymskiej w II i III wieku*, w: *Katechumenat i inicjacja chrześcijańska w Kościele starożytnym*, red. F. Drączkowski – J. Pałucki – P. Szczur – M. Szram – M. Wysocki – M. Ziółkowska, Lublin 2011, s. 75-96.
- Wysocki M., *Paweł Apostoł: Marcjona a Tertuliana*, w: *Artem historicam aliis tradere. Księga pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Anzelma Weissa*, red. W. Bielak – J. Marczewski – T. Moskal, Lublin 2011, s. 445-466.
- Wysocki M., *God in Trinity in Tertullian's interpretation of the act of creation (Gen: 1-2)*, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 4 (2011) s. 203-222.
- Wysocki M., *Tertullian – rygorysta a moralne wymagania Biblii: ostrzeżenie dla współczesnych interpretatorów*, w: *Moralność objawiona w Biblii*, red. W. Pikor, Analecta Biblica Lublinensia 7, Lublin 2011, s. 245-258.
- Filipowicz A., *„Anima naturaliter christiana” – wiara i rozum na drogach duszy do Boga w pismach Tertuliana*, w: *Wczesne chrześcijaństwo a religie*, red. S.I. Ledwoń – M. Szram, Lublin 2012, s. 475-498.
- Frąszczak K., *Doktryna i obrzędy pokuty w „De poenitentia” Tertuliana*, „Wrocławski Przegląd Teologiczny” 20/1 (2012) s. 109-122.
- Kubiszewska E., *Kontrowersje wokół męczeństwa w starożytnym Kościele – stanowisko Tertuliana*, „Seminare” 31 (2012) s. 229-242.
- Mejzner M., *Tradycja a sukcesja apostołska w myśli Ireneusza z Lyonu i Tertuliana*, „Communio” 32/2 (2012) s. 43-57.
- Bieniek M., *Dziedzictwo Starego Testamentu w ocenie Tertuliana*, „Prace Komisji Filologii Klasycznej PAU” 44 (2013) s. 5-29.
- Paczkowski M., *Miłość człowieka do Boga według Tertuliana*, „Ateneum Kapłańskie” 161/2 (2013) s. 223-237.
- Płóciennik M., *Teologia trynitarna Tertuliana na podstawie „Przeciw Prakseasowi”*. *Znaczenie i perspektywy teologiczno-filozoficzne*, „Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Filozofia” 10 (2013) s. 57-81.

- Wysocki M., *Męczeństwo granicą świętości? – Męczeństwo i męczennicy w Afryce Prokonsularnej w II i III wieku*, w: *Sympozja Kazimierskie poświęcone kulturze świata późnego antyku i wczesnego chrześcijaństwa*, t. 8: *Granice świętości w świecie późnego antyku*, red. A. Głowa – B. Iwaszkiewicz-Wronikowska, Lublin 2013, s. 267-287.
- Wysocki M., *'Fides in regula posita est, habet legem et salutem de observatione legis' (Tert., Praescr. 14). Legal description of the faith by Tertullian – preparing for Constantine's turn and Ecclesiastical Law?*, w: *Lex et religio. XL Incontro di Studiosi dell'Antichità Cristiana*, SEA 135, Roma 2013, s. 485-495.
- Filipowicz A.M., *Soli Deo serviam, czyli o służbie Jedynemu Bogu w nauczaniu Tertuliana*, w: *In rebus divinis atque humanis servire: niektóre aspekty służby w rzeczywistości Boskiej i ludzkiej*, red. W. Guzewicz – A. Mikucki – S. Strękowski, Ełk 2014, s. 9-24.
- Kaczmarek T., *Dylemat chrześcijanina żołnierza w świetle „De corona” Tertuliana*, „Studia Włocławskie” 16 (2014) s. 147-156.
- Kubiszewska-Krasowska E., *Postawa męczenników wobec państwa i władzy państwowej według Tertuliana*, „Seminare” 35/2 (2014) s. 137-147.
- Wysocki M., *The beauty of martyrdom: the presence of God in the martyrs in the writings of Tertullian and Cyprian*, w: *The Beauty of Gods' Presence in the Fathers. The Proceedings of the Eighth International Patristic Conference, Maynooth 2012*, red. J.E. Rutherford, Dublin 2014, s. 69-82.
- Zalewski D., *Zagadnienie służby wojskowej w pismach Tertuliana*, w: *In rebus divinis atque humanis servire: niektóre aspekty służby w rzeczywistości Boskiej i ludzkiej*, red. W. Guzewicz – A. Mikucki – S. Strękowski, Ełk 2014, s. 197-216.
- Szram M., *What body will not inherit the Kingdom of God? An early Christian exegesis of the First Epistle to the Corinthians 15:50*, „Vox Patrum” 64 (2015) s. 461-474.
- Turek W., *Godność ciała ludzkiego według Tertuliana: analiza komentarzy do tekstów Rdz 1,26-27; 2,8; 1Kor 3,16*, „Vox Patrum” 63 (2015) s. 63-75.
- Witko K., *U zarania łacińskiego pojęcia osoby (persona). Przyczynek do teologicznego myślenia o osobie*, „Vox Patrum” 64 (2015) s. 517-528.
- Wysocki M., *Numquid non et Africa sanctorum martyrum corporibus plena est? (Augustine, Ep. 78,3). Martyrs and Martyrdom in Africa before Augustine – a Preparation for Donatism?*, w: *The Uniquely African Controversy: Studies on Donatist Christianity*, red. A. Dupont – M.A. Gaumer – M. Lamberigts, Late Antique History and Religion 9, Leuven – Paris – Bristol 2015, s. 3-27.
- Bartnik A.A., *Małżeństwo w myśli Tertuliana. Ewolucja poglądów w okresie przed-montanistycznym i montanistycznym*, „Roczniki Teologiczne” 63/4 (2016) s. 141-147.
- Burliga B., *Tertullian on the Paradox of the Roman Amphitheatre Games: „De spectaculis” 22*, „Vox Patrum” 65 (2016) s. 119-128.
- Tyburowski K., *Grzech i pokuta według Tertuliana*, „Studia Sandomierskie” 23 (2016) s. 171-181.

- Tyburowski K., „*Paenitentia*” i „*Exomogenesis*” w „*De Paenitentia*” Tertuliana, „*Resovia Sacra*” 23 (2016) s. 371-383.
- Zalewski D., *Kobiety u Tertuliana w kontekście historii zbawienia*, „*Vox Patrum*” 66 (2016) s. 57-69.
- Filipowicz A.M., *Tertulian przeciwko Hermogenesowi, czyli spór o stworzenie świata*, Warszawa 2018.
- Łobos Ł.A., *Wizja religii cesarstwa rzymskiego według Tertuliana na podstawie „Apologetyka”*, „*Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego*” 39/1 (2019) s. 89-116.
- Turek W., *Jakimi językami posługiwali się starożytni chrześcijanie Afryki Północnej? Analiza odnośnych tekstów Tertuliana, św. Cypriana i św. Augustyna*, „*Vox Patrum*” 72 (2019) s. 27-48.
- Zalewski D., *Rola i zadania prezbiterów we wspólnocie kościelnej w świetle pism Tertuliana*, „*Vox Patrum*” 72 (2019) s. 67-78.
- Kałużny J.C., *Tertulian a spory o kościelną dyscyplinę pokutną w Afryce Północnej na przełomie II i III wieku*, Kraków 2020.
- Kuźma A., *Autorytet Kościoła rzymskiego i jego biskupa w nauczaniu św. Ireneusza z Lyonu, Tertuliana i św. Cypriana z Kartaginy*, „*Roczniki Teologiczne*” 62/4 (2020) s. 1151-1191.

2.3. Netografia

- Filipowicz A.M., *Spór o zmartwychwstanie ciał. Rozważania w kontekście „De resurrectione mortuorum” Tertuliana*, w: http://katedra.uksw.edu.pl/publikacje/adam_filipowicz/spor_o_zmartwychwstanie_cial_tertulian.pdf (dostęp: 01.03.2024).